

بنەماكانى رېڭخستنى كۆمۇنىستى و رەخنە لە شىۋە كارى پۇپۇلىستى

منسور حىكمەت

پاش دەيان سال زال بوونى رېڭخىزىنم و ئۇپۇرتۇنۇم، بەشكەل وشىۋەى جۇراوجۇر، بەسەر بزوتنەۋەى كۆمۇنىستى جىھاندا بە گشتى و بزوتنەۋەى كۆمۇنىستى ئىراندا بە تايىبەتى، نەمۇ بەرەۋىپىش چوون و سەرگەۋىتنى بزوتنەۋەىكەمان لە خەبات بۇ سۇسىيالىزم و ۋەدەيىھىنانى شۇرشى كۆمەلايەتدا، بە تەۋاۋى بەزىاندەنەۋەى ھەمەلايەنەى ماركىسىزمى شۇرشىگىرو بۇلشەۋىزىمەۋە گرى دراۋە.

ئىستا دەيان سالە كە خەبات و پراتىكى كۆمۇنىستى راستەقىنە لە ئاستى جىھاندا توۋشى ۋەستان و دامركان كراۋە، بۇشاى دەيان سالەى كارى كۆمۇنىستى بەبىرۋاۋا كىردەۋەى گەندەلى رېڭخىزىنستى پىركراۋەتەۋە. شۋرەى وچىن كە خۇيان بەنوۋىنەرى رەسى ماركىسىزم لە مەيدانى نىۋنەتەۋەىدا لە قەلەم دەدەن، بەناۋى كۆمۇنىزم، دژى پىرۇلىتەرى ترىن تىنۇرى و سىياسەت وشىۋەكارىيان برەۋىپى داۋەۋە پەيرەۋىيان ئى كىردەۋە. لە پالەۋە بەرۋالەت لە بەرانبەر نەم رېڭخىزىنمەۋە رەسى يەدا، چەند رەۋىتىكى رەخنەگرانەى بەھەمان رادە رېڭخىزىنم ۋەك تىرۋىسىزم و كۆمۇنىزمى نەۋرۋى، كەلە پۋورۋ سۋنەتەكانى نەزەرى و ەمەلى بزوتنەۋەكەمان دەگۋن و گەۋىرى نەدەن. بىجگە لەۋانە، بە تايىبەت لە ۋلاتانى ژىردەستەى ئىمپىريالىزمدا، شۇرشىگىرەتى ناشىلگىرو تەحدىدىگەرايانەى ۋەردەبۇرژۋاىزىش، بەم شىۋەى سەرەكى لەسەر بناغەى پۇپۇلىزىم و ناسىۋنالىزم و سۇسىيالىزمى ۋەردەبۇرژۋاىزى، لە ژىر ناۋى ماركىسىزمدا گەلىك تەحرىفى وگۋرپىن و چاۋخشاندەۋەى پەشىمانى نامىز تازە، لە ھوكمە بنەرەتى يەكانى تىنۇرى و بنەماكانى پراتىكى ماركىسىزمى شۇرشىگىردا بىك دىن. بەرانبەر بە ھەموو رەۋتە رېڭخىزىنم و ۋەردەبۇرژۋا- سوسىيالىستەكان، بەنارمەى حزبى كۆمۇنىستى پىناسى ئىمەى ۋەك ماركىسىزمى شۇرشىگىر بە رۋونى دىارى كىردە. ئىمە پەيوەندەمان ھەر بەۋ بزوتنەۋە چىنايەتى يە جىھانى يەۋە ھەيە كە مانىفىستى كۆمۇنىستى سەرەتاي قەۋارەگرتنى راستەقىنەيەتى و شۇرشى ئۆكتۇبەر شاھىدى راۋەستۋاى وشىلگىرەتى لە رېڭخستنى شۇرشى كۆمەلايەتى پىرۋىتارىادا. ئىمە بەشېكىن لەۋ بزوتنەۋەيە كە نەك ھەر دەستى لە خەبات بۇ ۋەدەيىھىنانى نامانجى مانىفىستى كۆمۇنىستى نەكىشاۋە، نەك ھەر نامانجەكانى خۇى دانەشكاندەۋە، بەلكوۋ سوۋرە لەسەر نەۋەى كە بۇشاى دەيان سالەى كارى كۆمۇنىستى پىركاتەۋە ۋەبەراپەر بە ھەموو تەحرىفى وگۋرپىنكى بۇرژۋاى و ۋەردەبۇرژۋاى لە ماركىسىزمدا، بە ئىرانى و جىھانى يەۋە، سەر لە نۇى ماركىسىزمى شۇرشىگىرو رى و رەۋىتنى بۇلشەۋىكى جىگىر بىكاتەۋە. ژياندەنەۋەى بۇلشەۋىزم !

نەمەيە نامانجى بەرزى كۆمۇنىستى بزوتنەۋەى ئىمە، نامانجىك كە جىياكەرەۋەى بزوتنەۋەىكەمانە لە ھەموو نەۋ رەۋتەنەى ۋا سوسىيالىزىمىيان بە گۋىرەى نامانجى نزمى چىنايەتى خۇيان داشكاندەۋە. نامانجىك كە جىياكەرەۋەى بزوتنەۋەىكەمانە لە ھەموو رەۋتە رېڭخىزىنستەكان ۋەردەبۇرژۋاى - سوسىيالىستەكان. نەمۇ، لەبارۋدۇخىكى نەۋتۇدا كە رېڭخىزىنم بەسەر بزوتنەۋەى كۆمۇنىستى جىھاندا زانە، ناتۋان بۇ ۋەدەيىھىنانى سۇسىيالىزم خەبات بىكەين، بى نەۋەى بە ھەمان خۇراگى گۋرۋ تۋانۋە نەشەرى بى نامانى لە پىناۋ ژياندەنەۋەى بۇلشەۋىزمدا تىۋەچىن. ئىستا بە ھوكمى ھەۋل مەرجى ەيىنى و بارۋدۇخ و پىداۋىستى پراتىكى بزوتنەۋەى جىھانى پىرۋىتارىا سەردەم، سەردەمى لەناۋ چوونى جىھانى و مىژۋى رېڭخىزىنمە. زال بوونى ماركىسىزمى شۇرشىگىر بەسەر رېڭخىزىنمى پۇپۇلىستى لە ئىراندا و پەيداۋونى رېزىكى يەكانگىرى كۆمۇنىستى لە ژىر ئالاي بەرنامەى حىزبى كۆمۇنىستىدا، خۇى بەشېك لەۋ جوۋلانەۋە مىژۋىيە كە پىرۋىتارىاى شۇرشىگىر بۇ ۋەدەيىھىنانى نامانجە مىژۋىيە يەكانى خۇى بەرەۋ ژياندەنەۋەى بۇلشەۋىزم دەستى داۋەتى. بەلام خەبات بۇ ژياندەنەۋەى بۇلشەۋىزم، تەنيا خەباتىكى نەزەرى نىيە، بەلكو لەھەمان كاتدا پىۋىستى بە خەباتىكى ئىپراۋانە بۇ دۇزىنەۋەۋە چەسپاندى سەرلەنۇى سۋنەتەكان و رەشتە كۆمۇنىستى يەكانىشە. نەۋ سۋنەتە رۋىشانەى كە لە پال تىنۇرى و بەرنامەى شۇرشىگىرانەى ماركىسىزمدا، نىشانكردىكى بنەرەتى جىنەكراۋەن بۇ دىارى كىردى پىناسى جىاۋزۋ سەرىەخۇى كۆمۇنىستەكان، لەبەرانبەر حزب و ھىزە سىياسىيە نا پىرۋىتەرىيەكان و رەۋتە نا كۆمۇنىستى يەكانى ناۋ بزوتنەۋەى چىنى كىركاردا. ماركىسىزمى شۇرشىگىر خۇى رەۋىتىكى زىندۋى چالاكى ناۋ بزوتنەۋەى چىنى كىركارە كەنەك ھەر بەتىنۇرى و نامانجە شۇرشىگىرانەى كانى دا، بەلكو ھەرۋەھا بەرەۋىشت و سۋنەتەكانى تايىبەت بە پراتىكى خۇيدا دەناسىرئىتەۋە لە غەبرى خۇى جىادەكردىتەۋە. نەۋ سۋنەت و رەۋىشانە كە تايىبەت بە كۆمۇنىزم و كۆمۇنىستەكانە. نەۋ سۋنەت و رۋىشانەى كە پائىيان بە نامانج و بەرنامەى شۇرشىگىرانەى ماركىسىزمەۋە داۋە، جوۋتى تەۋاۋەرى جىياكەرەۋەى بەرنامەكەۋە پىناسى ەمەلى بزوتنەۋەكەمان دىارى دەكا. زال بوونى رېڭخىزىنمىش خۇى ھەر تەنيا بە ماناى گۋرپىن بەردەۋامى تىنۇرى ۋادان لەبەرنامەى ماركىسىزم و گەۋىركردى پىناسى نەزەرى كۆمۇنىستەكان نەبوۋە. بەلكو بە تايىبەت ھەتا گەۋىركردن وسرىنەۋەى نەم سۋنەت و رۋىشانەش لەكارۋىارى تەبلىخ، تەروىج، رېڭخست، خەباتى نىۋخۋىيى حزبى ۋدانان و بە دەستەۋە گرتنى تاكتىك دا، بەكورتى لە ھەموو لايەنەكانى پىناسى ەمەلى كۆمۇنىستى دا رۋىشتۋەتەخۋارى. مانىفىستى كۆمۇنىستى چۋاچىۋەى گشتى نەم رەۋىشانەى دىارىكردە. لىنېن و حزبى بۇلشەۋىك نەم رەۋىشانەىيان لە مەيدانە جۇراۋجۋرەكانى پراتىكىدا، لە كارى رۇژانەى ھەنسوۋرانى شانە حزبى يەكانى ناۋ چىنى كىركار، لە شىۋەكانى تەبلىخ، تەروىج، رېڭخستنى حزبى ۋجەماۋەرى چىنى كىركاردا. لە پەيوەندىيەكانى نىۋخۇى حزب و پىۋەرەكان (مۋازىن) سانترالىزم و دىموكراسى نىۋخۇى حزبىدا، لە رېڭخست و رېڭخراۋىۋون و بەدەۋرى نۇرگانى سىياسى و نەدەبىياتى سەرانسەرى حزبى داۋ لە خەباتى دژى پۇلىسى سىياسى دا، بە كورتى لە كارى بەردەۋام و رېك و پىكى حزبى يەۋە ھەتا رېڭخستنى را پەرىنى جەماۋەرى و شتى تر، ھەموۋىيان ۋەركردەۋەتەۋەۋە بە دەستىانەۋە گرتۋە. نەم رەۋىشانە ھەقىانەت بوونى خۇيان و رېك ھاتنەۋەىيان لەگەل نوسۋونى خەۋش ھەنەگىرى تىنۇرى ماركىسىزم بەگەلىك جار لە پراتىكى بەشە لىك جىياكانى چىنى كىركارى جىھانى دا سەلماندەۋە.

ئەمۇ خەبات لى يېناو ژياندەنەھى بۇئىشەھىزىمدا بۇ ماركسىزىمى شۇرۇشقىرى ئىران مانايەكى ەمەلى تايىتەنى پەيداكردوۋە .ئىزىك بە چوار سان خەباتى ئىدىئولوژىكى ئاماندار، بەتايىت بەدۇرى رېئىزىنمى پۇپۇلىستى، لى ئاوجەرگە شۇرۇشقىكى مەزىن و لىناو بەرپەرەكانەى دەستەو يەخەى ئاشكرى چىنەكاندا، ئانانى ئەھى بەزوتنەھەكەمان بەخىشەو كە پىناسى سەرپەخۇ ئىدىئولوژىكى- سىياسى پۇپۇلىستەرى خۇى بدوزىتەھەو جىگىرى بكا. بەرنامەى حزبى كۇمۇنىست رەنگدانەھى رەخنى ەمەللايەھى ماركسىزىمى شۇرۇشقىرى ئىران لى شىوہ جۇراو جۇرەكانى رېئىزىنم و سوسىيالىزىمى ناپۇرۇلىتەرى يە، ئالانى سەرپەخۇ ئىدىئولوژىكى-سىياسى، ئەك ەھر بەرامبەر بەھەموو رېئىزىنمى پۇپۇلىستى، بەلكو بەرانبەر بە ەھموو چەشئە رېئىزىنمىك. ئەم دەسكەوتە چارەنووس دىيارىكەرە ئىمەى گەياندەوتە بەدەرگەى پىكەئىنەى حزبى كۇمۇنىستى ئىران. ئەركى دەس بەجى پۇپۇلىستى پىكەئىنەى حزبى كۇمۇنىست و ئەو پراتىكە بەرىنە كۇمۇنىستى يە كە ەھر لى ئىستائە لىگەل بلاكردەنەھى بەرنامەى حزبى كۇمۇنىستىدا چووتە دەستوروى كارمانەھە. زىاتر لى جاران پىداگرى دەكە لى سەر پۇپۇلىستى دەست بەجىى بزووتنەھەكەمان بە دوزىنەھەو جىگىركردنى پىوہەرەكان (مازىن) و رەوتتەكانى پراتىكى بۇئىشەويكى . راستى يەكان و تاقى كىرەنەھەكانى بەرەو پىش ھاتنى ماركسىزىمى شۇرۇشقىرى ئىران بەدريژاىي ئەم شۇرۇشە، سەلماندوويانە كەرەوتتە پۇپۇلىستى يەكان ئەك ەھر خزمەت بە ئامانچە كۇمۇنىستى يەكان ئاكەن بەلكوو رېگىرى لىوھدى ھاتنىان دەكەن، سەلماندوويانەكە ەھر تەنبا پراتىك بە شىوہى بۇئىشەويكى يە كە دەتوانى ئامانچ و بەرنامەى كۇمۇنىستى وھى بىنى. پىكەئىنەى حزبى كۇمۇنىستى ئىران لى كىرەھەدا ەھر تەنبا لى سەرپەخۇ جىاكردەنەھى ماركسىزىمى شۇرۇشقىرى، لى رېئىزىنم، جىاكردەنەھەكە كەھەر ئىستا لى بەرنامەى حزبى كۇمۇنىستىدا بەرۇشنى دەردەكەوى، ئىمەكانى نانى حزبى كۇمۇنىست ئورگانى سەرپەخۇى نەزەرى و ەھەلى پۇپۇلىستى شۇرۇشقىرى، ەھر لى بەرە ئەو بە بۇ پىكەئىنەى حزب، پۇپۇستە ھىزەكانى بەرنامەى حزبى كۇمۇنىستى، دەستىان بە تىنۇرى لىنىنى تەشكىلات و پىوہەرەكانى بۇئىشەويكى ەھەر ئىسرائىلى ەھەلى رابگا.

ئەھەلى كىلى پىكەئىنەى بەكردەھى حزب لى بارودۇخى ئىستاماندا. لىلەكەى تىر دەست رانگەئىشتن بە بەرنامەى حزبى كۇمۇنىست و تى شكان و ماىە پۇچ بوونى ئاشكرى رېئىزىنمى پۇپۇلىستى لى ەھردو مەيدانى تىنۇرى و پراتىكدا، بزووتنەھەكەمانى ھىناوتە ەھل و مەرجىكى ەھرە لىبار بۇ ەنگرتنى دوا ەنگا و لىرپىزى پىك ھىنانى حزبى كۇمۇنىستىدا. كۇنگرەى يەكەمى (اتحاد مەبارىزانى كۇمۇنىست) بە دوور و درىژى مەسەلەى رەوتتە ەھەلى يە كۇمۇنىستى و پۇپۇلىستى يە كانى خستە بەرىاس و لىكۇئىنەھەو پىى لى سەر جىگا و گىرنگى ئەم مەسەلەى بە كەرى پىكەئىنەى حزبى كۇمۇنىست دا و لى راست كىرەنەھەو پەرەپىدانى ماركسىزىمى شۇرۇشقىرىدا، داگرت. ئىمە سوورن لى سەر ئەو كە لىبىراوانە لى رېرەوى رەخەنگرتن لىرەوتتە پۇپۇلىستى يەكان لى رېزى ماركسىزىمى شۇرۇشقىرىدا، لىرپەوى دابرائى ەھەللايەھى چىنبايەتى ئەم رەوتتەھەو جىگىركردنى بىنەماكانى پراتىكى كۇمۇنىستى لى ەھەموو ئاستىكى كارى ەھەلى دا خەبات بەكەين. ئەم تىزانەى خوارەھە لى سەر بناغەى باسەكان و لىكۇئىنەھەو پىان و كۇكردەنەھى ئەو باسانە لى “ كۇنگرەى يەكەمى اتحادى مەبارىزىن كۇمۇنىستىدا”، ئوسراوتتەھەو رىك و پىك كراون و خانى بۇچوونى تىنۇرىكى ئىمەدەبن لى جى بەجى كىرەنى ئەم ئەركە دەست بەجى پۇپۇلىستەماندا .

1- دەست پى رانگەئىشتەھەو و پتەوكردنى تىنۇرى لىنىنى تەشكىلات و سوونەت و رەوتتەكانى پراتىكى كۇمۇنىستى لى رىزەكانى ئىمەدا ، تەنبا بە رەخەنى ەھەللايەھە لى تىنۇرى تەشكىلات و بىنەماكانى شىوہكارى ەھەلى پۇپۇلىستى و بەتىگەئىشتن لى خەسلەتى وەردەبۇرۇشقا يانەى ئەم تىنۇرى و رەوتتەھەكەمانى ەھەلى :

تىنۇرى ماركسىزىم و بىنەماكانى پراتىكى كۇمۇنىستى بى گومان لى سەر ھندىك ئوسوول و ئەھكامى ەھەلى راوہستائە كە بە عام دەكرى وەكو زانست راستە خۇ وەرىگىرى و قىرى بىن. بەلام تى گەئىشتنى قوول و سەرەسەرى و گشتى ئەم ئەھكامەو ماددەى بوونىان لى ناستى بزووتنەھەكەمەكى دىارى كراودا ەھمىشە پۇپۇلىستى بەويەھە رەخە لى و راونگە و بۇچوونە ناپۇرۇلىتەرىيانە بگىرى كە لى كىرەھەدا سەردەم بە سەردەمى دىنە سەر رىگاى پەرەپىدان و جىگىركردنى بىروارى ماركسىستى. قىرىبوونى ماركسىزىم لى بزووتنەھەكەمەكى چىنبايەتى دا تەنبا بە خەبات كىرەن لى دۇرى بىروپراى لادەر لىناو ئەو بزووتنەھەكەمەكى ئىمەدا ەھە. وەك چۇن بەرنامەى حزبى كۇمۇنىست بەرھەمى خەباتى ئىدىئولوژىكى لى دۇرى ئەو كۇسپە نەزەرى يە بۇرۇشقا و وەردەبۇرۇشقا يانەى ناو بزووتنەھەكەمان بوون، جىگىركردنى شىوہكانى پراتىكى كۇمۇنىستىش، ەھەرچەند ئەم شىوانە لى بارى زانىستى و شۇرۇشقىرى يەھە دوست بوونى خۇيان بە گەئىك جار سەلماندى مەيسەر نانى مەگەر بە رەخەنگرتنى ەھەللايەھە ئەو بۇچونە تەشكىلاتى يانە و لى رەوتتە ەھەلى يانە كە تا ئىستا بەناوى ماركسىزىم و بەسەر پراتىكى بزووتنەھەكەماندا زال بوون و بىردوويانە بەلارپىدا .

تىگەشنى ئوسوولنى پراتىكى كۇمۇنىستى لى بزووتنەھەكى ئىمەدا، بەتايىت رېئىختىن بزووتنەھەكەمەكى ەھەلى خاھەن مەودايەكى پراتىكى بەرىن لى سەر بناغەى ئوسوولنى ەھەلى بۇئىشەويكى، پۇپۇلىستى بە دابرائى چىنبايەتى تەواو ئە ەھموو بۇچوون و رەوتتەكى ەھەلى پۇپۇلىستى ەھە. خەباتى نەزەرى ماركسىزىمى شۇرۇشقىرى ئىران لى رېرەوى پەرەپىدانى پراتىكى خۇى و پىكەئىنەى پتەوكردنى حزبى كۇمۇنىستى ئىراندا ئىستا پۇپۇلىستە ھىزى خۇى بخاتە سەر رەخەنگرتن لى “ پۇپۇلىزىم لى ەھەلدا ” و سەر نىشاندانى بىنەماكانى ەھەر ئىسرائىلى ەھەلى رېئىخراوئىكى كۇمۇنىستى لى مەيدانە جۇراو جۇرەكانى خەباتىدا .

2- ەھر تەشكىلاتىكى سىياسى ناچار ئامرازى جى بەجى كىرەنى سىياسەت و ئامانچىكى دىارىكارى چىنبايەتى، تەشكىلات پەرەپەكە لى بەرنامەو سىياسەت، خەسلەتى سەرەكى و بىنەكانى رىبازى ەھەلى و شىوہكارى ەھر تەشكىلاتىش لى ئەنجامدا لىگەل ئەم سىياسەت و ئامانچانە رىك دەئىتەھە. كەواتە رەخەنى ماركسىزىمى شۇرۇشقىرى لى تىنۇرى تەشكىلات و شىوہكارى پۇپۇلىستى ئەك رەخەبەكى فنى (تىكنىكى) بەلكو رەخەبەكى سىياسى – چىنبايەتى يە :

كاركردى تەشكىلاتى پۇپۇلىستى كاركردىك لى رووى ەھەكەوت، ئىختىيارى يا لى رووى ئاشارەزايى بزووتنەھەكى پۇپۇلىستى لى بىنەماكانى كارى كۇمۇنىستى نىبە. تەشكىلاتى و رەوتتەكانى پراتىكى پۇپۇلىستى ئاكامى تەجەسومى (تىجسم) بى ئەم لاولاى بۇچوونى تىنۇرى- سىياسى و رىبازو ئامانچى بەرنامەى

پۈپۈلۈمە . بى گۆمان رەخنى ئىمە نە پۈپۈلۈم نە مەسەلە تەشكىلاتدا تەنيا كاتىك تەواو و كامەل دەبى كە كاركردى پۈپۈلۈم نە مەيدانە جۇراو جۇرەكانى ھەلسورانى ناوخۇيى و دەرەوى تەشكىلات و نەبەرابەر مەسەلە عەمەلى جۇراو جۇردا بدەينە بە ليكۈلۈنەو . بە لام رەخنى ماركسىستى ئەو دەخوازى كە ئىمە نە يېشدا بنەماي تىنۈرىك-سىياسى جولانەوى تەشكىلاتى- عەمەلى پۈپۈلۈم بناسىن وجەوھەرى بۇرژوايى، چوونىكى بىروراي تىنۈرىك سىياسى پۈپۈلۈم نە گەل پراتىكى پۈپۈلۈم دەرەخىن . ئەمە كىلى رەخنەگرتن نە شىوەكارى پۈپۈلۈمىستى يە و مەجى پىيۈستى پەرەپىدانى ئەم رەخنىيە نە مەيدانە موشەخەس ترەكان و نە بەرابەر مەسەلە كۈنكىتەكاندايە . بە ستەنەوى رەخنە تەنيا بە لايەنى تىكىكى و ئىجرايى شىوەكارى پۈپۈلۈمىستى و نە دەست بەردانى ئەم كىلە نەسلى يە يە .

3- رۈاننى پۈپۈلۈمىستى نە مەسەلە تەشكىلات، رۈاننىكى گونجاو نە گەل شۇرشيگىرپەتى بەرچاوتەنگانەى وردەبۇرژوايى دايەو تەشكىلات وردەوشتە پۈپۈلۈمىستى يەكان، نەباشترىن حالەتى خۇيدا، تەشكىلات رەوشتىكى گونجاو نە گەل نامانچ و سىياسەتى وردەبۇرژوايى نەناو بزوتنەوھىيەكى دىموكراتىكى گشتى دان . نەبەرابەر، تىنۈرى كۆمۈنىستى تەشكىلات، ئەو تىنۈرى تەشكىلاتىيە كە نە نامانچ و سىياسەتى شۇرشيگرانەى پۈپۈلۈمىستى، ھەك چىيىكى دىيارىكارا، دىتەدەر . تەشكىلات و رەوشتە عەمەلى يە كۆمۈنىستى يەكان، رەوشتىكى كە بۇ رىكخستى شۇرشى كۆمەلەيەتى پۈپۈلۈمىستى نە دۇ سەرمایەدارى، بۇ دامەزاندنى دىكتاتورى پۈپۈلۈمىستى و سۇسالىزم پىيۈستى :

ھەرەك ووتمان جىاوازي بنەرەتى نەنيوان رۈاننى و كاركردى تەشكىلاتى پۈپۈلۈمىستى و رۈاننى و كاركردى كۆمۈنىستى دا، جىاوازيەك نىيە كە ھەر تەنيا لايەنە تەكىكى يەكانى پراتىكى تەشكىلاتى بگىرپەتەو . ئەم جىاوازي يە نەبەرتەدا نە وەلامى جىاوازي ئەم دوو رۈاننىيەدايە بە پىسارىكى سەرەكى ئىدۇلۇژىك-سىياسى، تەشكىلاتى شۇرشيگر . تەشكىلاتىكە بۇ رىكخستى و رابەرى كىردى شۇرشى و كام سىياسەت و كىردەوى شۇرشيگرانە فەلسەفەى بوون و مەوزغىيەتى كارى نەسلى تەشكىلاتى پۈپۈلۈمىستى و تەشكىلاتى كۆمۈنىستى يە ؟ وەلامى پۈپۈلۈمىستى و ماركسىزمى شۇرشيگر بەم پىسارە، ناوەرۈكى چىنايەتى تەواو جىاوازي ئەم دوو رۈاننىيە مەسەلە تەشكىلات و رەوشتەكانى ھەلسورانى عەمەلى ناشكرا دەكا . رىزىونىزمى پۈپۈلۈمىستى ھەرچەندى بەقسە نە حكامى ماركسىستى دووپات كاتەوھو پىيى نەسەر داگرى نە پراتىكىدا بە تەواو خۇي بە سنوورى رىكخستى شۇرشيگرپەتى وردەبۇرژوايى يەو دەبەستىتەو . ھەك چۈن شۇرشيگرپەتى وردەبۇرژوايى نە خەباتى شىوە نە نارشىستى دۇ دەلەتى، يا نەباشترىن حالەتى خۇيداو نە ژىر فشارى پۈپۈلۈمىستى، نە خەباتىكى سەرووچىنايەتى بۇ وەدەيىنەنى نامانچى دىموكراتىك - شۇرشيگرانە تىيەرنابى، تەشكىلاتى پۈپۈلۈمىستى نە باشترىن حالەتى خۇيدا، ھەك نامارزىك بۇ رىكخستى كىردەوھو سىياسەتى دىموكراتىك - شۇرشيگرانە بەناوەرۈكىكى بەناچار سەرووچىنايەتى و وردەبۇرژوايى دەمىنىتەو . رىقىزىزمى پۈپۈلۈمىستى دىموكراتىزمى ناشىلگىرى وردەبۇرژوايى نە نەفەقى سۇسالىزم و ماركسىزمدايەو ھەر بۇيەش پىيۈستى رىكخراو بوون و تەنانەت پىيۈستى حزبى كۆمۈنىستى نە پىداوئىستى يەكانى بزوتنەوھىيەكى دىموكراتىك دەرەكشىشى و نەوى بەلاو نامارزىك بۇ وەلامدانەوى ئەم پىداوئىستى يانەيە .

نەبەرابەردا فەلسەفەى بوونى رىكخراوى كۆمۈنىستى و حزبى كۆمۈنىست شۇرشى كۆمەلەيەتى پۈپۈلۈمىستى سەربەخۇي پۈپۈلۈمىستى بۇ بەرەو پىش بردى ئەم شۇرشىيە، پىيۈستى رىكخراو بوونى كۆمۈنىستى، نەك نە تاكتىكەكان و پىداوئىستى يەكانى فلان قوناغى خەبات، بەلكو نە ناكامانچ بەرنامەيى و گشتى يەانى ماركسىزم ، واتە نە خەبات بۇ دىكتاتورى پۈپۈلۈمىستى سۇسالىزم دەرەكشىشى . رىكخراوى كۆمۈنىستى و حزبى كۆمۈنىست بە حوكمى بنەرەتى ترىن تاييەتمەندى كۆمەلگە سەرمایەدارى، واتە خەباتى ھەمىشەيى پۈپۈلۈمىستى نە دۇ بۇرژوايى، خەباتى چىنى كرىكار ھەك چىيىكى كۆمەلەيەتى نە دۇ چەوسانەوى نابوورى و كۆيلەيەتى سىياسى خۇي بە گشتى نە كۆمەلگە سەرمایەدارىدا يە كە پىيۈستى پەيدا دەكا . وە دەبى وەلام بە پىداوئىستى يەكانى ئەم خەباتە بداتەو . مادام سەرمایەدارى و خەباتى پۈپۈلۈمىستى نە دۇ بۇرژوايى نە كايەدايە، رىكخراوىكى كۆمۈنىستى پۈپۈلۈمىستى بۇ رىكخستى ئەم خەباتە نەسەر بناغەى نۇسولى پايەدارى نەزەرى وەمەلى، پىيۈستى دەبى . بەرنامەى حزبى كۆمۈنىستى قامك نەسەر جىگەى حزبى كۆمۈنىستى ھەك نامارزىكى خەبات بۇنەم نامانچ پايەدارو سەربەخۇي چىنايەتى يە دادەنى . بەرنامەى كۆمۈنىستى، بەنەركى سەرشانى كۆمۈنىستەكانى دادەنى تەشكىلاتىكى نەوتو دروست بكن كە جىاوازي نە ھەر بارودۇخىكى تاييەتى سىياسى، ھەمىشەو نە ھەر بارودۇخىكىدا چىنى كرىكار نە قازانچى سەربەخۇي چىنايەتى و نىونەتەوايەتى خۇي تى دەگەيەنى و بى وچان نە رىزى حزبى سىياسى سەربەخۇي خۇيان- حزبى كۆمۈنىستى- دا رىك دەخا، ھەموو لايەنىكى خەباتى عەمەلى پۈپۈلۈمىستى نە دۇ بۇرژوايى رىك دەخا و رابەرى دەكا . دووبەرەكايەتى و قلاشتى ناو رىزەكانى بزوتنەوى ئەم چىيە نەناو دەباو نە ھەر خەباتىكى عەمەلى دا بەرابەر بە ھەموو رەوتىكى ناچىنايەتى و پۈپۈلۈمىستى، نىونەرايەتى نە قازانچ و بەرژوئەندى كولى چىنى كرىكا دەكا . حزبىكە چالاكانە نە ھەموو ھەل و مەرجىكى تاكتىكى تاييەت كەلك وەردەگرى نە پىناو قازانچى رىكخراو بوون و وشىباربوونەوى سۇسالىستى فراوانترى چىنى كرىكاردا، نە پىناو پىكەيىنانى رىزى سەربەخۇي پۈپۈلۈمىستى و وشىبار بەسەر قازانچى چىنايەتى خۇيدا، نە پىناو پوچەل كىردەوى سىياسەتەكانى بۇرژوايى و نە پىناو نەوودا كە چىنى كرىكا بەكردەو نە دەستەلاتى سىياسى نىزىك بىتەو . رىكخراوى كۆمۈنىستى و حزبى كۆمۈنىستى بەرھەم و سىماي عەمەلى (تەشكىلاتى نامانچ و سىياسەتى پۈپۈلۈمىستى، واتە رىكخستى و رابەرى كىردى شۇرشى سۇسالىستى يە . نامارزى رىكەوتن و تىكۇشانى چىيىكى دىيارىكارا و واتە پۈپۈلۈمىستى يە نەبارى عەمەلى يەو رىكخراو بوونى سىياسى پىشەرەوترىن و وشىبارترىن بەشەكانى چىنى كرىكار . ئەم سىياسەتە پايەدارە سۇسالىستى يە كە دەرۈاننىتە سەر رىكخراوى كۆمۈنىستى نە گەل پەيوەندى چىنايەتى تاييەتى ئەم رىكخراو، دىيارىكەرى خەسلەتى چىنايەتى و تاييەتمەندى يە نەسلى يەكان و رەوشتە عەمەلى يەكانى كۆمۈنىستەكانە نە مەيدانە جۇراو جۇرەكانى ھەلسوراندا و نە ھەموو رۈويەكەوھو نە ھەموو وردەكارىيەكدا نە رەوشتى عەمەلى وردەبۇرژوايى جىاوان دەكاتەو .

4- تەشكىلاتى پۈپۈلۈمىستى ھەك نامارزى رىكخستى دىموكراتىزمى وردەبۇرژوايى تەنانەت تواناى خەباتى شىلگىرى نە رىرەوى

و دەپھىناتى نامانجە شۇرۇشگىرانەو ديموكراتىيەكاندا نىيە. ئەبەرانبەردا حزبى كۆمۇنىستى ۋەك رېڭخراۋى پىرۇلىتارىيائى سۇسىيالىست، رېڭخەرۋى رابەرى شىلگىرى ھەر بىر تەنەۋە شۇرۇشكى ديموكراتىكە ئە سەردەمى ئىمەدا :

شۇرۇشى ئىران ئەم ھۆكەمە بىنەرەتى يە ماركىسىزم – لىنىنىمى بە شىۋەيەكى حاشاھەنەنگەر سەلماندوھە كە ھىچ بىر تەنەۋە شۇرۇشكى ديموكراتىك ئە سەردەمى ئىمەدا ناتوانى بى رابەرى پىرۇلىتارىيائى وشىيار سەربەخۇۋى رېڭخراۋى بە سەركەۋەتنى بگا. بەم جۇرە پۇپۇلىنىم ۋە تەشكىلاتى پۇپۇلىنىستى ئەگەل ئەۋەشدا كە خۇى ھەر بە سنورى نامانج ۋە سىياسەتى ديموكراتىكەۋە نەستوۋەتەۋە ، تەنانەت ناتوانى شۇرۇشى ديموكراتىكىش كە قەلسەفەى بوونى تەشكىلاتى پۇپۇلىنىستى يە رىك بىخاۋ رابەرى بگا. پۇپۇلىنىم ۋە تەشكىلاتى پۇپۇلىنىستى بە پىشت گۇى دانى رىڭخستى سۇسىيالىستى ۋە سەربەخۇى پىرۇلىتارىيائى ئەراستىدا بەدانانى كۇسپى نەزەرى ۋە مەمەلى ئەسەر رېڭكائى ئەم رېڭخستى سەربەخۇىيە ئەلايەن كۆمۇنىستەكانەۋە بە كىردەۋە شۇرۇشى ديموكراتىش ئەبەر مەرجى پىيويست ۋە چارەنوس – دىيارىكەرى سەركەۋەتەكەى بى بەرى دەكا . تۈۋانەنەۋە رىزى پىرۇلىتارىيائى ئە رىزى گىشتى گەلدا ، پال پىۋەنەنى چىنى كىكار بەرەۋەست ھەلگىرتن ئە دۇرشم سىياسەتى سەربەخۇى چىنايەتى خۇى ئە بىر تەنەۋە ديموكراتىكدا ۋەلاۋاز كىردى رابەرى پىرۇلىتارىيائى ئەم بىر تەنەۋە شۇرۇشگىرانەيەدا. ئەمەيە بەرەمى كار كىردى تەشكىلاتى پۇپۇلىنىستى ئە شۇرۇش ۋە بىر تەنەۋە ديموكراتىكدا .

ئەبەرانبەردا، رېڭخراۋىكى كۆمۇنىستى ۋە حزبى كۆمۇنىستى، ۋەك رېڭخراۋىكى چىنايەتى پىرۇلىتارىيائى وشىيار، رېڭ ئەبەر ئەۋە كە ئە سەركەۋەتنى كاملى ھەر بىر تەنەۋە شۇرۇشكى ديموكراتىكدا بۇ زەمىنەى ئەبار بۇ بەرەۋىشى چوونى بى ۋچانى چىنى كىكار ئە رېرەۋى شۇرۇشى سۇسىيالىستى ۋەگەيشن بە دەستەلاتى سىياسى دەگەرى، رېڭ بەۋىۋەنەۋە كە خۋازىيارى كامل تىزىن سەركەۋەتنى شۇرۇشى ديموكراتىك ۋە ۋاۋەترچوونى پىرۇلىتارىيائى ئە بازىنى ديموكراسى شۇرۇشگىرە، ھەربۇيە شىلگىرتىن چالاكتىزىن ۋە لەسازان بە دوورتىزىن سىياسەت ئەناۋ بىر تەنەۋە كۆمۇنىستىدا بەدەستەۋە دەگىرى . كۆمۇنىستەكان ئە شۇرۇشى ديموكراتىكدا خۋازىيارى پىكەنەنى رىزى سەربەخۇى پىرۇلىتارىيائى، داىن كىردى رابەرى پىرۇلىتەرى بەسەر بىر تەنەۋەدا ۋىرەۋەتنى ۋە كۇپۇنەۋە جەماۋەرى بەرىنى زەھمەتكىشانى غەيرە پىرۇلىتەزە ئە ژىر ئالاي ئەم رابەرى يەدان . بەم جۇرە كۆمۇنىستەكان ئەك ھەر بانگەۋازى پىرۇلىتارىيائى دەكەن كە چالاكانە بۇ سەركەۋەتنى شۇرۇشى ديموكراتىك خەبات بگا، ئەك ھەر رىزى سەربەخۇى پىرۇلىتەرى ئەم بىر تەنەۋەيەداۋ ئە رىزى بەرەۋەى ئەم بىر تەنەۋەيەدا پىك دىنن ۋە رېڭ دەخەن بەئكو شىلگىرتىن كەسان ئە بەرچاۋدەگىرى بۇ وشىيار كىردەۋە رىڭخستى تۈيۈزە زەھمەتكىشە غەيرە پىرۇلىتەرىيەكان ئە ژىر ئالاي سىياسەتى پىرۇلىتەرى ۋە رابەرى پىرۇلىتەرى بەسەر بىر تەنەۋە ديموكراتىكدا .

5- جىاۋازى بىنەرەتى چىنايەتى ئىۋان پۇپۇلىنىم ۋە ماركىسىزم ئە دىيارىكەرنى نامانج ۋە سىياسەتتىكدا كە دەروانىتە سەر تەشكىلات، سەرچاۋەى ھەموۋى لادانىكى پۇپۇلىنىم ئە ماركىسىزم ئە مەيدانە جۇراۋجۇرەكانى ھەئسوۋرانى مەمەلى داىە :

1) شۇرۇشگىرىيەتى ۋە دەۋىرۇۋايى ئە سنورى نامانج ۋە سىياسەتى ديموكراتىك تىناپەرى . تەشكىلاتى پۇپۇلىنىستى تەۋاۋى پىناسەى سىياسى نەزەرى خۇى ئەۋەدا دەبىنى ۋە دەپىرەتەۋە كە بەرانبەر بە مەسەلە مەمەلى يەكانى بىر تەنەۋە شۇرۇشى ديموكراتىك ھەئىۋىست بگىرى. ئەۋ مەسەلەنە كە بۇ حزبى كۆمۇنىست ئە دانىرەى تاكتىك بەماناى بەرىنى دەگونجىن، تەشكىلاتى پۇپۇلىنىستى پىرۇلىتارىيائى ئە بىر دەۋەتەۋە قازانچى كاتى ۋەقۇناغى (ۋاقى بى يا خەيالى) دەكاتە قوتب ئەمى جولانەۋەى خۇى. نامانجى سۇسىيالىستى بۇ تەشكىلاتى پۇپۇلىنىستى دەبىتە نامانجى غەيرە ۋاقى ۋە تەجرىدى، ۋە خەباتى تاكتىكى ۋەك تاقە خەباتى ۋاقى ۋە كۇنكرىت، چاۋلى دەگىرى. بەم بۇنەۋە تەشكىلاتى پۇپۇلىنىستى نامانجى سۇسىيالىستى ۋە بەرنامەى كۆمۇنىستى يە شتىكى زىادى ۋە زىنەتى دادەنى يا بە شىۋەى ئاكادىمىستى بۇ دەچى . ئەبەرانبەردا رېڭخراۋى كۆمۇنىستى نامانجى سۇسىيالىستى بە نامانجىكى ۋاقى، مەمەلى ۋە قابىلى دەسپى گەيشتىن دەزانى ۋە بەرنامەى كۆمۇنىستى دەكاتە خالى جولانەۋەۋە چۈرچىۋەى ھەئسوۋرانى مەمەلى خۇى، بەرنامەى كۆمۇنىستى بۇ كۆمۇنىستەكان بەرنامەى كارە بەرنامەيەكە بۇ بەدەستەۋەگىرتن .

2) ئەنەبوونى رېڭخراۋىكى سىياسى دا كە ئە خەبات بۇ رىڭخستى پىرۇلىتارىيائى ئەسەر بناغەى قازانچى پايەدارى چىنايەتى خۇيدا قال ۋە خاراۋوبوبى، قسە ئە تاكتىك، بەماناى نەخشەيەكى رېڭ ۋە پىك بۇ ھەئسوۋران ئەسەر بناغەى ئوسوۋلى پايەدارو ئىكداۋەۋەى موشەخەس ئە بارودۇخى موشەخەس، ناتوانى ئە نارادابى. بەم جۇرە تەشكىلاتى پۇپۇلىنىستى خەسەلتىكى ئاكادىمىستى بەتاكتىك دەدا، تاكتىك ۋەك دەرخستى نازنامە، تاكتىك ۋەك ھەئىۋىست راگەياندن، تاكتىك ۋەك سنوربەندى “ تىۋىرۇ-سىياسى ئەگەل باقى ھىزو حزبە سىياسى يەكان – ئەمەيە جىگائى ئاكادىمىستى تاكتىك، بۇ پۇپۇلىنىم. ئە بەرانبەردا تاكتىك بۇ رېڭخراۋىكى كۆمۇنىستى ۋە حزبى كۆمۇنىستى نەخشەكارى موشەخەس بۇ بەرەۋىشى بىر دىنى خەباتى پىرۇلىتارىيائى ئە رېرەۋى نامانجى بەرنامەى ۋە پايەدارى سۇسىيالىستى ئە ھەل ۋە مەرجى پىرۇنالى ۋە گۇرى سىياسى ۋە ئەبەرانبەر مەسەلە جۇراۋجۇرەكانى خەباتى مەمەلى داىە . تاكتىكى كۆمۇنىستى ، تاكتىكە بۇ بەدەستەۋەگىرتن ۋە مەرجى پىيويستى نىزىك بوونەۋەى پىرۇلىتارىيائى شۇرۇشگىر ئە نامانجە بەرنامەى يەكانى خۇى .

3) ئەبەر ئەۋەى كە نامانج ۋە ئوسوۋلىكى پايەدارو ئەگۇرى سۇسىيالىستى ناروانىتە سەر سىياسەتى تاكتىكى تەشكىلاتى پۇپۇلىنىستى، ئەم تەشكىلاتە ھەر ئە چىنگ سىياسەتى ئۇپۇرتۇنىستى ۋە تاكتىك – پىرۇسە ۋە ئەم بەرۋەۋەبەر كىردى پەيتا پەيتا سىياسى دا، يەخسىر دەمىنىتەۋە . ئەبوونى ئوسوۋلى پايەدارى بەرنامەى سۇسىيالىستى سەرچاۋەى ئەسلى ئەم باروبار كىردى تاكتىكى پۇپۇلىنىم ئە نىۋان ئۇپۇرتۇنىم ۋە ئەنارشىزىمدايە، سەرچاۋەى ئالوزكاۋى تەشكىلات ۋە مەيلى بە ھەئەۋەشاندەۋە ئە سەر ھەر پىچىكى توۋندى سىياسى داىە . قايم راۋەستانى كۆمۇنىستى كان بەرانبەر بە سىياسەتە بۇرۇۋايى يەكان ۋە ئال ۋەگۇرە سىياسى يەكانى ۋە بەرەۋەۋەكارى ۋە پتەۋى تەشكىلاتى كۆمۇنىستەكان بەرەمەى پىۋەندى توۋندوتۇلى نىۋان بەرنامە ۋە تاكتىكى كۆمۇنىستى ۋە پەيرەۋى كىردى تاكتىكە ئە نامانج ۋە ئوسوۋلى بەرنامەى كۆمۇنىستى .

4) شۆرشگىرىيەتى وردەبۇرژواي و مانەۋى نەسنورى پىكىختىنى پراتىكى شۆرشگىرانەۋ دىموكراتىكىدا، دەبىتە ھۇى ئەۋە كە نە باتى چىنى كرىكار بە تايىتە، تويۇرە دىموكراتەكانى كۆمەل بەعام (گەل) بىكرىن بە مەۋزۋى كارى ئەسلى تەبلىخ و تەروىج و پىكىختىنى تەشكىلاتى پۇپۇلىستى. تەناتە كاتىكىش كە پۇپۇلىزم نە ناۋ چىنى كرىكاردا كار دەكاۋ ھەلدەسوورۇ ئامانچى ئەۋكارو ھەلسوورانە، پىكىختىنى سوسىيالىستى سەربەخۇى چىنى كرىكار نىبە بەلكو مەبەستى ھىنانە مەيدانى چىنى كرىكار ەك ھىزىكى “ دىموكراتى شىلگىرە ” . نەبەرانبەردا تەشكىلاتى كۆمۇنىستى پىش ھەموو شىك چىنى كرىكار دەكاتە مەۋزۋى كارى پىكىختىنى سوسىيالىستى چىنى كرىكار، بە تايىتە كرىكارانى پىشەرە و رابەرانى ەمەلى بزوتنەۋى كرىكارى، ە رىك و پىك كرىدى رىزەكانى چىنى كرىكار بۇ خەبات نە دۇى بۇرژواي بە نەركى ھەمىشەى و سەرەكى خۇى دادەنى. تەشكىلاتى كۆمۇنىستى كاتىك بۇ دىموكراسى خەبات دەكا، بە تايىتە كاتىك نە شۇشى دىموكراتىكىدا خەبات دەكا، ئەۋە دەكا بە ئامانچى خۇى كەرىزى سەربەخۇى پۇپۇلىتارىيا پىك بىنى ، زەمەتپىكشانى غەيرە پۇپۇلىتەرى لەژىر ئالاي سىياسەتى پۇپۇلىتارىيادا كۆپكەتەۋە پىكىيان بخاۋ رابەرى پۇپۇلىتەرى بەسەر بزوتنەۋى دىموكراتىكىدا دابىن بكا .

5) پۇپۇلىزم بە ھوكمى ماھىيەتى سەرووچىنايەتى رۋانىنە تەشكىلاتى يەكەى، ناچار جىاۋازى ەنىنى چىنى كرىكار نە تويۇرە وردە بۇرژواكان نە بارى جىگى كۆمەلايەتى يانەۋە نەفى دەكا، ھەربۇبە ئەفرا بە جىاۋەبوۋ نە جىگاۋ ناۋنىشانى كۆمەلايىتى – ئابوورى يان ەك تاكە كەسى دابرو نە كۆمەل نە ناۋ تەشكىلاتەكەى خۇيدا رىك دەخا. پۇپۇلىم نەكارى پىكىختىن ھەر تەنبا بەماناى تەسكى پىكىختىنى تەشكىلاتەكەى خۇى تى دەكاۋ ناتوانى چىنى كرىكار ەك چىن رىك بخا. سلولى (خانەى) تەشكىلاتىكى پۇپۇلىستى نە كەسانىك پىك دىنى كە بۇ خەبات“ كرىن، نە پەبەۋەندە كۆمەلايەتى و چىنايەتى يەكانى خۇيان دابراون و چوونەتە ناۋ “ رىكخراۋ “ و بەشېۋەبەكى ئىختىيارى نە پەنا يەكتەر رىزىكراون . نە بەرانبەردا رىكخست بۇ كۆمۇنىستەكان بەماناى پىكىختىنى پۇپۇلىتارىيا ەك چىنىكى كۆمەلايەتى يە كە بە ھوكمى بوۋى ەنىنى و كۆمەلايەتى خۇى خەبات كارە، تەشكىلاتىكى كۆمۇنىستى، چىنى كرىكار نە شوينى ژيان و بەرھەم ھىناندا، رىك دەخاۋ رابەرى دەكا، شانەكان و خانە پايەكان نە رىكخراۋىكى كۆمۇنىستى و نە حزى كۆمۇنىست دا نە كرىكارانى پىشەرە خەباتكارو نە رابەرنى ەمەلى بزوتنەۋى كرىكارى، نە شوينى ژيان و بەرھەم ھىنان و ھەلسوورانىياندا پىك دى .

6) بەم جۇرە تەشكىلاتى پۇپۇلىستى دەبىتە رىكخراۋىك نە ناۋ خۇيدا كە خەباتى سىياسى نە بە ھوكمى ئەۋ خەباتە ەنىنى يەى نەئىۋان چىنەكاندا جارى يە، بەلكو بە ھوكمى خۇدى “ رىكخراۋ “ دىارى دەكا ، بۇ تەشكىلاتىكى پۇپۇلىستى خەبات دەبىتە خەبات نە بەنى “ رىكخراۋ “ و دۇرئمن دا، دۇرئمنىك كە ھەر چەشەنە سىفەتپىكى چىنايەتى نى داتەكىنراۋە تاراۋەى “ رىمىك “ ھىنراۋەتە خوارەۋە ئەۋە تىبەرنىكا، ھەر بەۋ جۇرە، كارى شۇرشگىران و بەدەستەۋە گرتنى تاكلتىكىش لاي تەشكىلاتىكى پۇپۇلىستى نە سنورى كرىدەۋى راستەۋخۇى ئەندامەكانى خۇى وا ەتر ناچى، تاكلتىك و ناكسىيون بۇ رىكخراۋىكى پۇپۇلىستى، تاكلتىك و ناكسىيونى رىكخراۋەى يە، ئەك چىنايەتى – جەماۋەرى . بىچە ئەمانە تاقىكرىدەۋى شۇشى ئىران تى گەشتىنى پۇپۇلىستى نە خەبات تەنبا نە شېۋەى ناكسىيونى دا دەبىنى و بەم بۇنەۋە شېۋەبەكى تايىتە نە نىكۇنۇمىزم، ە نىكۇنۇمىزمى ناكسىيونى يا شوين كەۋتنى ناكسىيونى خۇبەخۇى جەماۋەرە يەكەكە نە خەسلەتە ەمەلى يەكانى ھەلسوورانى پۇپۇلىستەكان. بەسترانەۋەى مۆتلەق بە ناكسىيون، چ ناكسىيونى راستەۋخۇى رىكخراۋەى يا ناكسىيونى خۇ بەخۇى، پەردە نەسەر ناشىلگىر بوۋن ، نەبوۋنى ئەردەموم كارى. سە تىگەرى سىياسى و كورت بىنى وردەبۇرژواي رىكخراۋە پۇپۇلىستىبەكان ھەلدەداتەۋە. نە بەرانبەردا كۆمۇنىستەكان نەسەر ئەۋ بىرايەن كە چىنى كرىكار، ئەك و ئامانچى خۇيان بەۋە داناۋە كە كرىدەۋى راستەۋخۇى شۇرشگىرانەى كۆمەلايەتى چىنى كرىكار نە دۇى بۇرژواي و دەۋلەتە بۇرژوايى يەكان، نەسەر بناغەى تاكلتىك و شىعارى حزى و لەژىر رابەرى رىكخراۋى حزى دا، رىك بخەن. كۆمۇنىستەكان تاكلتىك و ناكسىيون، ەك تاكلتىك و ناكسىيونى چىنايەتى، كە پىشەرەۋانى وشىارو كۆمەلايەتى رىكخراۋەى چىنى كرىكار دەبى بە دەستەۋە بگرن، چاۋلى دەكەن و تەبلىخى دەكەن، ە چىنى كرىكار ەك چىنىكى كۆمەلايەتى بۇ بەدەستەۋە گرتن و جى بەجى كرىدى شىعارەكان و شېۋەكانى خەباتيان بانگەۋاز دەكەن و پىكىيان دەخەن .

7) زىاتر نە سى سال ھەلسوورانى پان و بەرىن و بەدەرىژاى شۇشى ئىران، خەسلەتى وردەبۇرژواي ناۋەرۋك و رەۋشتەكانى تەبلىخ و تەروىجى رىكخراۋە پۇپۇلىستەكانى بەتەۋاۋى ناشىكارا كرىدە. تەروىج بۇ رىكخراۋىكى پۇپۇلىستى زۇرتىر “ تەروىجى ناۋخۇى رىكخراۋ “ بوۋە كە بىچگە نە روۋنكرىدەۋەۋە بەرەۋانىشاندى ناخرىن ھەلۋىستەكانى “ رىكخراۋ “ بۇ ئەندامان و لايەنگرانى ئەۋ رىكخراۋە، ھىچ شىكى تىر نەبوۋ. ەك تىرىش

تەبلىخىش زۇرتىر دىتە سەر دوۋپات كرىدەۋى پەيتا پەيتا شىعارى و فۇرمۋولى كلىشىى “ ھەلۋىستەكانى رىكخراۋ “ بەرانبەر بەرۋوداۋە سىياسى يە تازەكان، رىساكرىدى نەخلاقى كاربەدەستانى سىياسى و دام و دەزىگانى دەۋلەتى بۇرژوايى ھاندى جەماۋەرى بى شىكل و نارىكخراۋ بۇ نەۋەى ناكسىيونە خۇبەخۇى يەكانىيان پەرى پى بدن و تۋوندو تىزى بىكەنەۋە. پۇپۇلىزم نە بەرەى بەرنامەبەكى پايەدارو پتەۋى نىبە، تەخىدىگەرايانە بۇ سىياسەت و خەباتى سىياسى دەچى، ناتوانى خاۋەنى خەت و رىبىازىكى تەبلىخى پايەدارو پتەۋى. رۋوداۋە سىياسى يەكان و سىياسەتەكانى بۇرژواي دەبىنە ھۇى ئەسلى دىيارىكرىدى ناۋەرۋكى تەبلىخى پۇپۇلىستەكان. بەم جۇرە تەبلىخ و تەروىج پۇپۇلىستى نەلايەك نەبارى ناۋەرۋكەۋە دەبىتە شىكى پىرگىر و گۋلى نارۋش ، تىكەل نەگەل كۆمەلىك وردەكارى ناسكى “ تىنۇرىك “ نەلايەكى تىرىش نە كرىدەۋەداۋ نە پەبەۋەندە نەگەل “ جەماۋەردا “ بە ناچار تاراۋەى خواست و تىگەشتىنى ئەۋان روۋيان تى دەكا، دىتەخوار. ناكسۇنىزم و شوينكەۋتوۋ – بىزم تايىبە تەمەندى جىانەكرادەى پۇپۇلىزمە نە تەبلىخ و تەروىج دا. نەبەرانبەردا تەبلىخ و تەروىجى كۆمۇنىستى كرىكانى تىكۇشەرۋ كۆمەلانى كرىكارو زەمەتپىش دەكاتە مەۋزۋى كارى خۇى و روۋ ئەۋان دەكات. تەبلىخ و تەروىجى كۆمۇنىستى ئامرازى سەرەكى وشىاركرىدەۋەى چىنى كرىكارە. و شارەزاكرىدى نەقازا نچى خۇى و رىكخستى رىزەكانى چىنى كرىكارو زەمەتپىشان نە ھەموۋ مەيدانەكانى خەباتى ەمەلى داىبە. بەرنامەۋ تاكلتىكى كۆمۇنىستى خەسلەتپىكى قاىم و پتەۋ، بى ئەم بارۋنەۋبار بەردەۋام و پايەدار بە تەبلىخاتى كۆمۇنىستى دەبەخشى و رىگا دەدا كە تەبلىخاتى كۆمۇنىستى نەمەيدانە جۇرجۇرەكاندا بە كۆپەرى مەسەلە موشەخەسەكانى خەباتى ەمەلى ۋبە پىلى ناستى تى گەشتوۋى و زانىيارى سىياسى ئەۋ كەسانە روۋيان تى دەكا، شىكل و شېۋەى جۇرجۇرە پەيدا بكا، نە ھەمان كاتىشىدا سىياسەتى تاكلتىكى و تەبلىخاتى يەك جۇرۋ سەراسەرى حزى بەناۋەرۋكى

شۇرشىگىرانەو پىشپەويەو، لە خۇيدا بىئۇنى . تەنيا لەو حالەتەدا كە تىشى بەرنامەو تاكتىكى كۆمۇنىستى لە تەبلىخ و تەروىج بەدا، ھەر كرىكارو ھەئسورايىكى كۆمۇنىستى توناي ئەوئى دەبى كە بەردەوام و شىلگىر ئەم ئەركە گىرنگە كۆمۇنىستى يە بەرۇپىش بەرى .

8) رايەل وپۇ تەشكىلاتى رىكخراويىكى پۇپۇلىستى لەروانىن و رىيازگىرتنى تىكرا گەلى پۇپۇلىزىم، پەيرەوى دەكا . شۇرشىگىر يەتى وردەبۇرژواى و رىكخستنى ئەفرادى وەك تاكە ئىنسانى جىياوئەبوو لە جىگاو پەيوەندى عەينى كۆمەلايەتى ئابوورى خۇى، زىاتىر لەھەموو شت لەگەل جىگاو رىگاي ئابوورى – كۆمەلايەتى و وردەبۇرژواى و بە تاييەت رووناكبىرانى وردەبۇرژوا سازگارە . تەشكىلاتى پۇپۇلىستى بە پىيى ماھىيەتى خۇى ناتوانى بىيىتە تەشكىلاتىكى خاوەن رايەل وپۇ كرىكارى . لە بەرانبەردا تەشكىلاتىكى كۆمۇنىستى لە رىيازى ھەئدانى خۇيدا ژمارەيەكى ھەرچى زۆرتىر لە كرىكاران، خىزانە كرىكاي يەكان و بەشە جۇراو جۇرەكانى چىنى كرىكار و بۇ ناو رىزەكانى خۇى رادەكەيشى و رىكايان دەخا .

9) تەشكىلاتى وردەبۇرژواى پىكھاتوو لە ئەفرادى بى ئاووئىشان (نازمامە) كۆمەلايەتى – چىنايەتى، ئاچار تەشكىلاتىكى مەحفلى، بى بەردەوام كارى و ناماتورە خەسلەتى ھەردى لە پەيوەندە تەشكىلاتى يەكانى رىكخراويىكى پۇپۇلىستى دا، ئاوندىيەتى (سانترالىزىم) دىموكراتىك تارادەى لىبرالىزىم، بىرۇكراتىزىم و مەحفەلىزىم دىئىيەتە خوار . لە بەرانبەردا تەشكىلاتى كۆمۇنىستى وەك تەشكىلاتىكى پىشت ئەستور بە رىكخراويوونى رايەرنى عەمەلى خەبات چىنى كرىكار لە مەيدانە جۇراو جۇرەكان و ناوچەكان و ناوئەندەكانى بەرھەم ھىنانى ئابوورى دا كە ئەزىر رايەرى ناوئەندىكى قايم و سەراسەرىدا كار دەكەن، تەشكىلاتىكى كە دەستەلات و نفوزى خۇى بە حوكمى پەيوەندى قوولى شانەكانى لەگەل پىشپەويەو و جەماوەرى چىنى كرىكار، بە دەست دىنى، تەشكىلاتىكى كە ھەر بەم بۇئەو جۇلانەو كەى خۇى لەر بناغەى بىرورا گۇرپەو بەرپاردانى دىموكراتىكى ھەئسووران و تىكۇشەرانى خۇى لە مەيدانە جۇراو جۇرەكاندا لەسەر بناغەى رىئوونى و ھاواناھەنگى سەراسەرى ئەم تىكۇشانە لەيەك ناوئەندەو دامەزراو، تەنيا تەشكىلاتىكى ئەو تۇ پىيىستى بە بەرپۇە بردنى ناوئەندىيەتى دىموكراتىك بە ماناي راستەقىنەى خۇى ھەيە و دەشتوانى بەرپۇە بەرى . تەشكىلاتى پۇپۇلىستى ھەرىم جۇرە لەباقى مەيدانەكان و وردەكارى يەكانى تىرى ھەئسورانى عەمەلىي، وەك خەبات لە دژى پۇلىسى سىياسى، دابىن كردنى مائى و ماددى ھەئسوورانى تەشكىلات وشتى تىرىشا، خەسلەتى وردە بۇرژواى مەحفەلى و دابرواى لە چىنى كرىكارى لە خۇى نىشان داو. بزوتنەوئى كۆمۇنىستى دەبى مىراتى عەمەلى پۇپۇلىزىم لە ھەموو ئەم رىيازەندەدا فرى بەداو سىياسەتى پىرۇلىتەرى خۇى لەگشت مەيدانەكان و وردەكار يەكانى ھەئسوورانى عەمەلى دا وردىكاتەو و بە دەستەو بەرى .

6- بە دەستەو گىرتنى رەوشتى بۇئەويكى لە پىراتىكى تەشكىلاتى دا ئەركىك نىيە كە بۇ داوى پىكھىنانى حزبى كۆمۇنىستى دابىرى، يا

تەنيا ھەر لە دەستەو حزبى كۆمۇنىستىدا بى، بەلكو ھەمىشەو لەگشت ھەل و مەرجىكدا ئەركى ھەموو شانەكان و گروپ و رىكخراو كۆمۇنىستەكانە :

حزبى كۆمۇنىستى بە دەستى كۆمۇنىستەكان پىك دى و كۆمۇنىستەكان خۇيان لە پىشدا دەبى لە پىناوى ئەزەرى و عەمەلى خۇياندا لە ھەر دوو بارەو كۆمۇنىستى بىن . رەوشتى عەمەلى كۆمۇنىستى، رىك وەك روانگەى ئەزەرى بەرنامەى ماركسىزىمى شۇرشىگىر، بەشەك لە پىناسى كۆمۇنىستى مانە و بەھەمان رادە لە دەستورى كارى ھەموو تەشكىلاتىكىدايە كە لە ھەول و مەرجى نەبوونى حزبدا، بۇ پىكھىنانى حزب و بۇ رىكخستنى بزوتنەوئى چىنى كرىكار خەبات دەكا . ئىمە دەبى لە رىزەكانى خۇماندا لە دژى ئەو روانگەو بۇجۇونانە كە بە دەستەو گىرتنى رەوشتە عەمەلى يە كۆمۇنىستى يەكان تا پىكھاتنى حزب وە داوئەخەن و بە بىئانوى نەبوونى حزب ھەئسوورانى عەمەلى خۇيان ھەر بەشەوئى پۇپۇلىستى دىزىئە پى دەدەن و پاكانەى بۇ دەكەن، وەك لادانىكى تىئۇرى لە ماركسىزىم و وەك بەرھەئىتىكى عەمەلى سەر رىگاي پىكھىنانى حزبى و اھىد و سەراسەرى پىرۇلىتارىيائى شۇرشىگىرى ئىران، لىبراوانە خەبات بەكەين . ھەر تەنيا ئەو ھەئسوورانە ئەو كادىرانەو ئەو رىكخراوانە كە بتوانن لە ھەردوو مەسەلەى تىئۇرى و پىراتىكدا خۇيان لە ھىزە سىياسى يەكان چىنە غەيرە پىرۇلىتەرى يەكان جىيا بەكەنەو، بە ماناي راستەقىنەو عەمەلى توناي دروست كردنى حزبى كۆمۇنىستى ئىران دەبى .

پىچوونەوئى وەرگىران (رىبوار عارف)